

Beslutningsgrunnlag for Taigaveiveps *Dipogon vechti* Day, 1979

Bakgrunnsinformasjon

Det foreligger kun to norske funn. Et funn fra rundt 1850 fra Helgøya ved Hamar (Hedmark), og et nyere funn fra Eiby i Alta (Finnmark). Lite informasjon foreligger angående det første funnet, og det er ikke mulig å vurdere habitatet på Helgøya den gang arten ble funnet. Det andre funnet er fra tørr varm sandfuruskog. I Sverige virker det som arten har gått tilbake i sør, men holder bedre stand nordover, og en tilsvarende utvikling kan nok ha funnet sted i Norge også. Muligens profiterer arten også på skogbrann. Det antas reduksjon både i forekomstareal og utbredelsesområde, samt at arten er kraftig fragmentert.

Arten lever i skog og er knyttet til NiN-type skogmark (T4-[C9-16]). Alle arter i familien veiveps (Pompilidae) jakter på edderkopper. I Norden er den kjent for å anlegge sine bol i gamle billeganger i soleksponert død ved, særlig i furu. I det øvrige Europa er den funnet å utnytte forlatte leirebol etter solitære stikkeveps.

Status

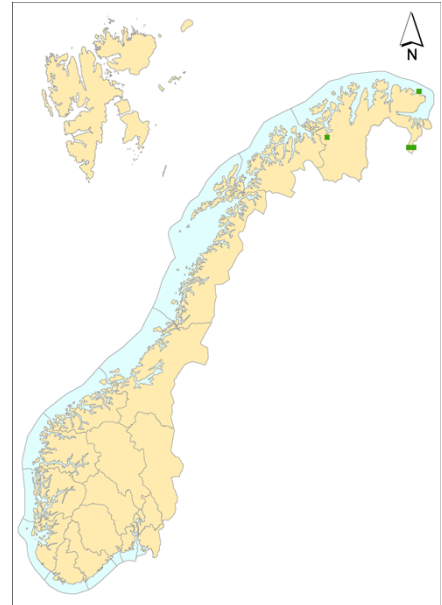
Arten har status sterkt truet (EN) i Norsk rødliste for arter 2015 (2010: sårbar (VU); 2006: nær truet (NT)).

Arten forekommer i tre kommuner i Finnmark: Eiby i Alta, Sandfjord i Båtsfjord og Pasvik i Sør-Varanger. Status for Sør-Norge er usikker. I løpet av 2017 ble det gjort ytterligere 4 funn, tre i Pasvik i Sør-Varanger og ett i Sandfjord i Båtsfjord, hvilket indikerer at den er utbredt i Finnmark, og ikke bare i skog. Noe ettersøkt av spesialister i kontinentale skogsområder i Sør-Norge, lite søkt etter i Nord-Norge. Søk etter arten anses å være sporadiske, og kan ikke angis som spesifikke arealer. Ingen oversikt over spesifikke søk med negative funn er systematisk sammenstilt.

Påvirkningsfaktorer

Artsdatabankens liste over påvirkningsfaktorer er benyttet. Følgende påvirkningsfaktorer er viktige for arten:

	Påvirkningsfaktor	Utdypende beskrivelse	Tidsrom	Omfang	Styrke
Påvirkningsfaktor 1	Skogsdrift, hogst og skjøtsel	Skogbruk resulterer i færre døde trær med billeganger, som taigaveiveps utnytter som bol. I tillegg blir drevet skog tettere og potensielle yngletrær blir mindre soleksponert og uegnet både for biller og dermed også for taigaveivepsen.	Pågående	Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)	Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Påvirkningsfaktor 2	Skogreisning/tr eslagskifte	Taigaveivepsens boltrær forsvinner ved at naturskog av furu plantes igjen med gran	Pågående	Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)	Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Antall individer	-
Antall lokaliteter	2 (inkluderer ikke funn etter 2014)
% europeisk bestand	25-50%

Mål og nullalternativ

Målet for arten er å gå ned én rødlistekategori på Norsk rødliste for arter i 2035, noe som tilsvarer sårbar (VU). For å nå målet må følgende delmål oppfylles:

Mål for arten	Populasjonsegenskap	Målsetting per 2035 (hva må til)	Nullalternativ per 2035
Delmål 1	Forekomstareal	> 500 km ²	Reduksjon av habitatkvalitet og forekomstareal fortsetter

Kunnskapshull

Kunnskap om arten og dens utbredelse er mangelfull.

Prosjekter som vil dekke kunnskapshull hos arten:

Prosjekt	Navn	Kategori	Beskrivelse	Innhold
Prosjekt 1	Taigaveiveps i Nord-Norge	Utbredelse og økologi	Det mangler tilstrekkelig kunnskap om utbredelse og habitat til å kunne foreslå konkrete tiltak	Et relativt stort antall forhåndsdefinerte lokaliteter må besøkes i godt vær på forsommeren. På grunn av relativt kort sommer og variable klimaforhold bør arbeidet foregå over flere sesonger.

Tiltak

Det er ikke foreslått noen tiltak for arten.

Tiltaksanalyse - tiltakspakker

Det er ikke mulig å foreslå tiltakspakker med mer enn 50 % sannsynlighet for måloppnåelse.

Samlet vurdering og anbefalte tiltak

Det finnes ingen konkrete eller nyere kjente lokaliteter i Sørøst-Norge, og det har åpenbart skjedd en tilbakegang av arten i de sørlige delene av både Sverige og Finland. Nord-Norge er dårlig undersøkt, men nyere funn indikerer at den er utbredt flere steder i Finnmark. Et funn på Varangerhalvøya indikerer også at arten kan leve i områder uten furuskog, hvor den kan finne bolplasser på bakken. Totalt sett har vi for lite kunnskap om både utbredelse og biologi. For å kunne vurdere eventuelle behov for tiltak, bør kunnskapsnivået heves ved spesifikke studier av arten.

Aktuelle virkemidler

Det er ikke foreslått tiltak eller virkemidler.

Samlete vurdering og beskrivelse av virkemidler

Det er ikke foreslått tiltakspakke med mer enn 50% sannsynlighet for måloppnåelse. Mangelen på kunnskap om arten gjør at virkemiddelet prioritert art (Nml §§23 og 24) ikke er vurdert som hensiktsmessig på nåværende tidspunkt. Det anbefales at innhenting av kunnskap gjennomføres og at dette finansieres ved ny budsjettpost på miljøforvaltningens budsjett.

Anbefalte virkemidler

Ingen anbefalt virkemiddelpakke.

Anbefalte prosjekter

Prosjekter som vil dekke identifiserte kunnskapshull hos arten/naturtypen

Prosjekt	Virkemiddel nr.	Virkemiddel
1	12.2.2	Ny budsjettpost. Tiltak til bevaring av trua natur. Innhente mer kunnskap om arten.